

“Nu du har set kriminalforsorgens narkohunde, bør du også opleve politiets”, skrev Poul Erik Nielsen, narkohundefører ved politiet i en email. Som sagt så gjort. En junidag i Albertslund var jeg på en lærerig tur i tjenestebilen med kameraet om halsen og Poul Eriks labrador Balou i hundeburet.

Balou og Poul Erik undersøger en bil for spor af narko.

Den hundefører, der tror sig færdiguddannet er mere færdig end uddannet

Tekst og foto: Kirsten Lynge

Politistationen i Albertslund huser Københavns Vestegns Politi og er meget stor, men den dækker også Albertslund, Ballerup, Brøndby, Glostrup, Gladsaxe, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Rødovre og Val-

lensbæk kommuner. Der er pt. 24 tjenestehunde tilknyttet Kbh's Vestegns Politi. Heraf er de 2 narkohunde. Hvilket er det antal, som - efter politireformen - hver politikreds har. Dog har Københavns Politi, som lan-

Der trænes hver dag. Denne balje kom vi lige forbi på vej til parkeringspladsen og der var placeret en lille klump hash, som Balou straks markerede for.

dets største politikreds, flere end to. Hunde ansat i Politiet kan opdeles i 3 kategorier: narko-, sprængstof- og tjenestehunde. Derudover er der på landsplan 7 uddannede sprængstofhunde. Narko-, og sprængstofhundene er gratis at rekvirere for de forskellige politikredse i hele landet. Det vil sige, at det ikke belaster Midt- og Vestjylland politikreds' budget, hvis de får Poul Erik og Balou over til en ekstrainsats. Derfor kan alle hundeførere af disse to kategorier blive sendt på opgaver i hele landet. Dog ikke i lufthavnene. Her er det toldvæsenets narkohunde, som er på arbejde.

Historien

Som følge af 68'erne og det deraf opståede behov for at kunne bekæmpe salg og brugen af hash, blev der i 1969 oprettet en særlig enhed indenfor Politiet, Uropatruljen. Det var i dette regi, det blev besluttet efter udenlandsk forbillede at anvende hunde til opsporing af hash. Det blev hurtigt klart, at de eksisterende tjenestehunde - schäferer og rotweilere - ikke var velegnede. De lod sig alt for let distrahere. For at gøre historien kort, faldt valget på Golden Retrieveren Rasmus, som i forvejen havde tilknytning til en ansat i etaten. Han blev sammen med en anden golden, Casper i 1971 de allerførste godkendte narkohunde. Der var nok at tage fat på og op igennem 70'erne blev hundenes arbejdsområde udvidet til at omfatte amfetamin, pakistanske morfipiller, råopium, heroin og senere også kokain. Misbrugsvanerne har siden udviklet sig og hele tiden er der behov for at opgradere hundenes "viden" om de stoffer, de skal finde.

Efter Rasmus og Casper lykkedes det ikke

En formue værd på gaden og uundværlige "vareprøver", når hundene skal trænes til at finde de ulovlige stoffer.

Balous belønning er et stykke læder, som begejstret ruskes godt og grundigt.

En narkohund skal være adræt og tryk ved at færdes alle steder. Her bliver en bil undersøgt grundigt. Faktisk blev dørene lukket mens Balou på egen pote kravlede og krøb rundt i bilen. Dette for at "færtbilleder" ikke skal forstyrres af udefra kommende vindpust. En af prøverne ved en godkendelsesprøve var et af bilens to batterier fyldt med narko.

at finde afløsere blandt racefæller og valget faldt istedet på labradoren, som siden har været altdominerende indenfor narkohundene. Brugen af og behovet for narkohunde er siden 70'erne steget meget og efter politireformen er der nu mindst 2 narkohunde i hver politikreds. Derudover har kriminalforsorgen et antal narkohunde til bekæmpelse af misbrug i fængsler og arresthuse.

Racer

Alle racer har hver deres force. Langt de fleste narkohunde er i dag labrador retrievere. Men også andre racer fungerer fortræffeligt i kampen mod stofferne. Både racerne Malinois, Nova Scotia Duck Tolling og Springer Spaniel har været eller bliver anvendt. Fælles for narkohundene er, at de ikke må være så store, at de ikke kan løftes op i hovedhøjde. Derfor er de andre retrieverracer ikke så velegnede, da de alle typisk er større end labradoren. Som nyudnævnt

narkohundefører skal man altid starte med en labrador. Hvis man så senere skal have en ny hund, har man lov at forsøge sig med en anden race.

Godkendelse og uddannelse af hundeførerne

For at blive hundefører indenfor politiet, må man først igennem grunduddannelsen. Derefter arbejde nogle år og efter 5-7 år som hundefører kan man søge om at blive specialhundefører. Ved godkendelsen lægges der vægt på om hundeføreren er i stand til at "læse" sin hund. Evnen til at kunne fange de små signaler hunden udsender i de forskellige situationer er helt afgørende for om man kan få sin hund til at fungere effektivt.

Man kan kun have én slags tjenestehund af gangen, derfor måtte Poul Erik aflevere sin schäferhund, da han for 4 år siden blev godkendt som narkohundefører.

Hvalpene bliver ofte købt fra kenneler, man tidligere har haft gode erfaringer med at købe hunde fra. Når hvalpen er omkring seks en halv måned gammel bliver den røntgenfotograferet hos den dyrlæge, som politi, kriminalforsorg og toldvæsen har lavet aftale med. Her bliver deres fysiske tilstand godkendt eller ikke godkendt til tjeneste. Det system har ikke noget med DKKs HD-bedømmerpanel at gøre, men er udelukkende kriminalforsorgens og politiets interne vurdering af hundens fysiske formåen og holdbarhed. Ved 1-års alderen skal den bestå en prøve og først derefter er "ansættelsen" en realitet. Alle udgifter ved hundeholdet afholdes af staten. Et er sikkert: sælger man som opdrætter en hvalp som fremtidig narkohund, får den et dejligt hundeliv med masser af træning, samvær med sin fører og med fokus på sundhed og velvære livet igennem, for kun en toptrimmet hund kan udføre det krævende arbejde dag ud og dag ind. Alle de hunde,

Både hunde og deres førere er standsmæssigt kørende i denne specialbyggede vogn, kærligt omtalt som "grisebilen", hvor der er fin plads til sikker transport og forplejning til såvel hunde, som førere. Her er det Poul Erik, som lige skal have en kaffetår. Til højre kursuslederne briefer kursisterne om dagens opgaver.

Jens Lunds 8-årige Debbie på en af dagens kursusopgaver. Der var flereudfordrende baner på gården fordelt på loftet, i værkstedet, i hestestalden og i laden. Der var rigelige muligheder for at gemme de bittesmå mængder stoffer. Og det er fascinerende at se hundene balancere rundt i opstabilede kasser, plader, kasserede havemøbler, brædder og rullende drænrør. Det varierer ikke just orden, som prægede stederne, men hundene klatrede frygtløst rundt på de vakkelvorne underlag op i flere meters højde og op og ned ad stejle trappetiger.

jeg har set i aktion i "embeds medførelse", var glade velfungerende hunde, som elsker deres arbejde.

Træning og motivering

Når man spørger en hundefører indenfor politiet og kriminalforsorgen, hvad det er allervigtigst at træne, er svaret: miljøtræning. miljøtræning og miljøtræning. For at hunden skal fungere og arbejde under alle forhold, skal den fra lille hvalp lære at kende togperroner, trafik, trapper, elevatorer, mennesketrængsel, børn, buskørsel, mennesker med anderledes kropssprog herunder truende og støjende adfærd. Den skal lære at færdes på ustabil underlag, glatte gulve, trapper etc. Kort sagt al den virak, som den vil komme ud for senere i sit arbejdsliv. Det læres ikke alt sammen på en gang, men man starter allerede, når hvalpen er lille (fra 8 uger) da den i den alder ikke er bange for noget og let lærer nye ting.

Når man udvælger en hvalp i et kuld vurderes den på sin lyst og vilje til at apportere og bruge næsen. En genstand kastes samtidig med at hvalpen holdes tilbage. Når den

slippes, skal den af sig selv løbe ud til genstanden og samle op. Den hvalp som ikke gør det, er ifølge erfarne hundeførere ikke værd at spille tid på.

Den efterfølgende træning/prægning af hvalpen foregår lidt på samme måde. Men der lægges et lille stykke hash ind i bolden/genstanden, som kastes henad græsplænen og samtidig gives kommandoen for "find stoffet". Senere i forløbet bliver genstanden gemt ude af syne for hunden, som så på den efterfølgende kommando skal finde hashen. Under træningen er det vigtigt at hundeføreren lærer at læse hundens signaler, så han/hun efterfølgende på bedst mulig måde kan hjælpe hunden til at være mest mulig effektiv. Når man er langt nok i træningen med hash og beslægtede stoffer, udvides træningen med de andre stoffer med et stof af gangen. Man starter med hash, fordi det har den kraftigste lugt. Derefter som regel kokain, som lugter af sure sokker, hvilket åbenbart ikke forhindrer folk i at sætte næsen i det. For en erfaren hundefører vil oplæringen af en voksen, velegnet hund tage 3-4 måneder før hunden kan bestå optagelsesprøven.

Godkendelse og opdatering

Kåringen af den nye narkohund foregår på et areal svarende til en to-værelses lejlighed eller en HT bus. Der vil være gemt 5 forskellige stoffer fordelt på 10 forskellige objekter. Hunden skal i 30 minutter vise, at den arbejder målbevidst og den skal finde mindst fem af genstandene.

Hunden skal være over 1 år, når den går op

til denne prøve. Men først skal den bestå en skrap mentaltest. Denne mentaltest består hunden som regel når den er 6 måneder. Når hunden er mellem 7 og 11 måneder er den specielt mentalt sårbar og i dette tidsrum bør hunden ikke presses mentalt. Det er imidlertid ikke gjort med disse godkendelsesprøver. Alle narkohunde indenfor politi og kriminalforsorg og deres førere skal hvert år på 1 uges kursus og mønstring. Det første foregår på Politiets hundeskole i Farum, mens mønstringen foregår hjemme i de respektive politikredse. Der er 8 kursusmoduler for narkohunde af en uges varighed foruden opstart og hvalpekursus. Så narkohundene uddannes hele deres "tjenestetid" og bliver ved indkaldelserne samlet efter niveau. Ved mønstringerne skal hundene vise deres søgefærdigheder. Sværhedsgraden er øget i forhold til godkendelsesprøven og de skal finde 6 ud af 8 genstande. Hvis de dumper til en mønstringsprøve får den én chance mere.

For at kunne arbejde effektivt hver dag og for at kunne bestå prøverne, er det nødvendigt, at hundene er i god kondition. Der er mange forskellige måder at træne kondition på. Poul Eriks er en af dem. Han bruger såmænd Baloo til det samme, som alle vi andre: jagt og markprøver. Især frit søg finder han er specielt er konditionsopbyggende.

En farlig arbejdsplads

At bruge en apporterende hund som narkohund giver jo god mening, da apporteringens lyst giver åbenlyse muligheder ved indlæringen. Men det er ikke altid hensigtsmæssigt, at fundene tages i munden. Det sker at hundene får stof i munden, som de faktisk kan dø af ret hurtigt. Baloo slugte en gang en lille klump hash og han

Frygtløs labrador

At narkohundene ikke er bange for noget som helst illustreres af følgende: Vicepolitikommissær Per Thomsens labrador sprang engang ud fra 3. sal i en beboelsesejendom. Heldigvis ramte hunden lige ned i en spireahæk, som reddede hans liv.

Debbie markerer på en hylde i værkstedet, hvor der står adskillige beholdere, som er anvendelige som gemmesteder.

blev, på trods af brækmiddel, meget syg. En anden bed hul i en pose hvid heroin, som er det stærkeste narkotikum overhovedet og hunden blev meget syg. Blandt de største fangster af Vestegnens narkohunde er 6 kg. hård narko og 9 kg. amfetamin. Balou fandt engang 3 kg. amfetamin i en rygsæk i et værksted med stjalne varer. Udover stofferne kan de let komme til skade på deres mange klatreture og balancøvelser i ofte rodede miljøer med skrammel, brugte sprøjter etc., som ofte findes, hvor hundene arbejder.

Ikke meget narko er umiddelbart til at få fat i for hunden og den vil derfor som oftest skrabe på eller op mod det sted, hvor stoffet er gemt. Det kan give nogle problemer i forhold til ransagninger i private hjem. Det ligger hundeførerne på sinde ikke at ødelægge folks ejendom og hundene glæde på en bejdset kommode ser jo ikke pænt ud. Så her opererer man med "aktiv og "passiv markering".

Videreuddannelse af narkohundene

Som det er alle læserne bekendt, anvendes

Kildegården

Hundeskolen i Farum var oprindeligt ejet af militæret og da politiet overtog stedet i 1972 var arealerne omkring gården kørt grundigt op af bæltekøretøjer. Siden er der gjort en kæmpe arbejde for at restaurere bygningerne og for at genetablere naturen omkring. Hele området er forsvarligt indhegnet og er en hel lille oase med smukke gamle bygninger og "uberørt" natur. De nye bygninger, som er tilføjet er opført så de fint matcher den gamle gård.

Det er på ingen måde luksuriøst, men bare nok til at man føler sig godt tilpas ved at være der. Her holdes alle kurserne, godkendelserne og mønstringerne for politiets og for kriminalforsorgens hundeførere.

Jeg var så heldig at møde vicepolitikommisær Per Thomsen, som er chef for alle specialhundene i Danmark og for hundeskolen. Per Thomsen har været så venlig at bidrage med skriftligt materiale som er brugt i artiklen.

Der afholdes årligt to møder mellem de nordiske politihundeskoler for udveksling af erfaringer og der afholdes Nordisk Mesterskab for narkohunde. I år blev det dansk sejr ved Carsten Erikshøj fra Nordsjællands politi.

der hunde til andre formål indenfor staten. Udover de fungerende narkohunde er der uddannede sprængstofhunde både på Sjælland og i Jylland, som er trænet til ALDRIG at apportere genstandene. Grunden til det burde være åbenlys. 8 hunde er godkendte "nedgravningshunde", som er trænet specielt til at spore stoffer under jordens overflade. Det nyeste tiltag indenfor politiets såvel som kriminalforsorgens narkohunde er personsøgning. Dette indebæ-

rer af narkohundene foretager en undersøgelse af personer. Disse hunde skal bestå en udvidet mentaltest. Det siger sig selv at de kan komme ud for voldsomme reaktioner fra personer. Reaktioner, de ikke må lade sig skræmme af. Jobbet som narkohund er ikke for "tøsedrenge".

Kilder: Politihund Kend dine evner (Politihundeskolen) samt artikel af Flemming Harder.

Ja, kønt er det ikke med sådan en gang rod. Men det er perfekt for disse mønstringopgaver. Igen var det imponerende som hundene villigt lod sig sætte i arbejde og kravlede rundt i bunkerne.

